

Változó jelen – változó jövő

A 2022. évi népszámlálás munkálatai

Ahhoz, hogy a statisztikák révén mérhető legyen a változás a világban, az adatgyűjtéseknek is igazodniuk kell a gyorsan változó környezethez. Különösen igaz ez az általában tízévente sorra kerülő népszámlálásokra. Magyarország 16. népszámlálása az első, amelyik papír kérdőívek nélkül, kizárólag elektronikusan történik. Az interneten keresztül történő önálló válaszadás mértéke nő. Az adatvédelem és a biztonságos adatkezelés szigorú szabályai központi fontosságúak. A kommunikáció szerepe felértékelődik. Az előadás a konferencia időpontjában befejezéséhez érő idei népszámlálás első tapasztalatait ismerteti.

A hazai pénzügyi rendszer változása az elmúlt 10 évben

Az előadás áttekinti a 2010-től elkezdődött állampénzügyi reform fiskális és monetáris elemeit. A vonatkozó állampénzügyi szabályok, gazdaság szervezési elvek bemutatása mellett utal a makrogazdasági és államháztartási mutatókra. A 2010–2019-es évtized értékelésében az előadó rövid összehasonlító elemzésre is kitér a magyar történelem hasonló korszakait illetően, illetve az évtized eredményeit nemzetközi kontextusba helyezi. Ezt követően annak vizsgálatára vállalkozik, hogy a 2020-ban elkezdődött COVID-19, illetve az orosz–ukrán háború kiújulása milyen hatásokat keletkeztet a magyar állampénzügyekre, melyek a válságkezelés eszközei. Az előadás központi kérdése: mennyire reziliens a 2010–2019 között felépített aktív államvezérelt rendszer?

Az áfacsalások természetrajza Magyarországon a 21. század elején

Az áfacsalás becslése fontos feladat, mert biztosítja a makrostatisztikai adatok konzisztenciáját, továbbá az áfa az egyik legfontosabb adónem Magyarországon és ez a csalás jelentős bevételkiesést okoz. Az áfacsalás történeti és elméleti okokból is számos különböző tényezőre vezethető vissza, megvalósítására többféle lehetőség adódik a vállalkozások tevékenységétől és körülményeitől függően. A lehetőség szerint legrészletesebb, egyedi adatokon alapuló becslési módszertan követheti ezt a sokszínűséget. Az előadásban az áfacsalás elméleti és gazdaságtörténeti hátterét és részletes becslésének módszertanát mutatom be.

Vállalkozói képesség a felsőoktatásban

A vállalkozások társadalmi és gazdasági szerepének felismerése előtérbe hozta azt a kérdést, hogy mi befolyásolja a vállalkozói elképzeléseket és hogyan növelhető a vállalkozói aktivitás. A gyors növekedésre és jelentős értékteremtésre képes vállalkozások létrejöttének ösztönzése az iskolapadban ülők szemléletének alakításával és vállalkozási kérdésekre irányuló tudásuknak bővítésével kezdődik. Az előadás a vállalkozásoktatás és általában véve a vállalkozói környezet karrierelképzelésekre gyakorolt hatását elemzi az egyetemi hallgatók vállalkozói hajlandóságát és aktivitását mérő GUESSS (Global University Entrepreneurial Spirit Students' Survey) kutatás 2021-es magyarországi adatbázisának segítségével.

A fenntarthatóság és a jóllét menedzselési kérdései

Az erős fenntarthatóság elérése érdekében az emberiség jó életét oly módon kell biztosítani, hogy az a Föld eltartóképességén belül maradjon. Ehhez azonban radikális szemléletváltásra van szükség mind a gazdasági, mind a társadalmi, mind a tudományos gondolkodásban. Ebben komoly szerepet kell, hogy játsszon az, hogy az utilitarista, haszonmaximalizáló, atomisztikus alapvetések helyébe rendszerszemléletű, a kollektív döntéseket előtérbe helyező megoldások lépjenek. Az ökológiai korlátok elfogadása egyben azt is jelenti, hogy adott keretek között kell megtalálnunk az emberi szükségletek kielégítésének módját. A megvalósítás fő kérdése a hogyan, amelyre a válasz az elméleti és a gyakorlati megoldások ütköztetésével, valamint oda- és visszacsatolásukkal adható meg.

A hazai népesség aktuális demográfiai jellemzői és jövőbeni alakulásuk

A magyarországi népesség csökkenése az elmúlt időszakhoz képest nagyobb ütemben folytatódik a következő évtizedekben. A legutolsó hivatalos adatok szerint 2019-ben 9,8 millióan éltek az országban, az előreszámításunk alapján ez a szám 2050-re 8,5 millióra csökken. Ha a termékenységi folyamatok kedvezően alakulnak, akkor 8,8 millióan élnek majd Magyarországon, nemzetközi vándorlás nélkül viszont 8,2 millióra csökken a népessége következő 30 évben. A fővárost is magában foglaló Közép-Magyarország népessége 8%-kal növekszik, miközben Észak-Magyarországon, Észak-Alföldön, Dél-Dunántúlon és Dél-Alföldön egyaránt 25-30%-os népességcsökkenés várható 2050-ig.

Hazai gazdasági/társadalmi helyzetkép és prognózis

Az elmúlt másfél évtizedben a világ gazdasági folyamataiban kialakult komoly nehézségek, majd az egészségügyi vészhelyzet, az orosz–ukrán háború stb. akadályozta, illetve jelentősen lelassította az általános gazdasági és társadalmi fejlődést. Kérdéses, vajon van-e visszatérés az

emberközpontú általános fejlődéshez. A várható fejlődés lehetséges útjainak feltárásához segítséget jelenthet a Mesterséges Intelligencia által biztosított új módszerek és technikák eszköztára. A ritka és nehezen előre jelezhető események hatása azonban várhatóan további nehézségeket jelent majd. Kérdéses lehet, hogy a modellek alapján irányított gazdasági, társadalmi, környezetvédelmi politikák összehangolhatók-e és ha igen, akkor hogyan.

Körforgásos gazdaság – lehetőségek és buktatók egy körforgásos világ felé

Az erőforrások felhasználása az elmúlt 50 évben megháromszorozódott, és ha a szokásos üzleti gyakorlat folytatódik 2050-ig még megkétszereződhet. A körforgásos gazdaság cselekvési programja a pazarlás megszüntetésére és az erőforrások hatékony felhasználására ösztönöz. Néhány kiemelt kulcsfontosságú ágazatban megszületett körforgásos stratégia a lineáris gazdaságból való elmozdulás látható jele. A körforgásos gazdaságra való átállás számos lehetőséget rejt, de nehézségekkel is számolni kell. A tanulmány áttekinti mindazokat az előnyöket, amelyek a lineáris gazdasági modelltől a körforgásos gazdaságra történő átállással járnak, de számba veszi azokat a buktatókat is, amelyeket egy valóban körforgásos gazdaság létrehozásánál le kell győzni a világnak.

Fenntartható innovációs útvonalak a V4-országok számára 2030-ig

Előadásunkban egy V4-es integrált előretekintési projekt főbb eredményeiről számolunk be. Az integrált előretekintés a régiót az EU részeként kezeli, komplex közelítésmódot alkalmaz, mert a technológiai, a szociális, a geopolitikai, a környezeti, gazdasági, a klímaváltozási stb. trendek régióra gyakorolt pozitív és negatív hatásait és az azokat erősítő vagy gyengítő innovációs lehetőségeket tárja fel a régió érintetti csoportjainak és az európai előretekintési szakértők bevonásával. Az előretekintés gyakorlatorientált, mert a V4-régió fenntarthatóságot szolgáló innovációs útvonalait 3 EU forgatókönyv mentén foglalja rendszerbe hangsúlyozva a technológiai, a társadalmi és a politikai innovációk kiemelt fontosságát a nemzeti politikaformálás szempontjából.

Az önvezető járművek lakossági elfogadásának faktorai Magyarországon

A kevésbé fejlett országok – különösen a poszt szocialista térség – önvezető technológia elfogadásáról igen kevés információval rendelkezünk. Jelen előadás során 1001 elemű reprezentatív minta alapján PLS útelemzés segítségével vizsgáljuk a magyar társadalom önvezető járművekkel kapcsolatos elképzeléseit, meghatározzuk, hogy az önvezető autók elfogadását mely faktorok befolyásolják leginkább Magyarországon. Vizsgálatunk eredménye

szerint az önvezető technológia elfogadására legnagyobb hatással az önvezető technológia várt előnyei és az új technológiák iránti lelkesedés bírnak. Közel azonos, de gyengébb hatása van az önvezető technológia iránti információigénynek, az önvezető technológia várt hátrányainak, a vezetéstámogató eszközök ismertségének és az új technológiák észlelt hasznosságának.